

EVALUAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII CHESTIONARELOR PSIHOMETRICE ÎN BOALA CRONICĂ RENALĂ

Biatricia Guțu¹, Anna Negara¹, Alina Ianulova¹,
Rodica Pascal², Liliana Groppa¹

Conducător științific: Liliana Groppa¹

¹Disciplina de reumatologie și nefrologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”

Introducere. Boala cronică renală (BCR) reprezintă o problemă medicală complexă, caracterizată prin deteriorarea progresivă a funcției renale. Pacienții cu BCR în stadiul final și pre-dialitic se confruntă cu comorbidități psiho-emoționale, care pot afecta calitatea vieții, complianța la tratament și evoluția bolii. **Scopul lucrării.** Evaluarea necesității implementării chestionarelor psihometrice în gestionarea pacienților cu BCR în stadiul final și dialitic. **Material și metode.** Au fost utilizate chestionarele Beck Depression Inventory (BDI) și Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) în Secția de Nefrologie SCR „Timofei Moșneaga”, în perioada 01.01.2023 - 01.09.2023, fiind analizate eficacitatea în identificarea și gestionarea comorbidităților psiho-emoționale. **Rezultate.** În perioada 01.01.2023 - 01.09.2023 au fost examinați conform chestionarelor BDI și HADS 1144 de pacienți, dintre care 250 (21.8%) au fost cu BCR în stadiu final și dialitic. Din cei 88 de pacienți cu BCR stadiu dialitic, 12 pacienți (13.6%) au prezentat simptome de depresie, în timp ce 35 de pacienți (39.8%) au fost afectați de anxietate. Din cei 172 de pacienți cu BCR în stadiu dialitic, 65 de pacienți (37.8%) au manifestat simptome de depresie, iar 38 de pacienți (22.1%) au prezentat anxietate. Pacienții cu scoruri ridicate conform BDI au beneficiat de terapie cognitiv-comportamentală (CBT), în timp ce cei cu scoruri semnificative de anxietate conform HADS au fost îndrumați către terapie de gestionare a anxietății. **Concluzii.** Rezultatele acestui studiu au demonstrat că pacienții cu BCR în stadii avansate sunt predispuși să dezvolte tulburări psiho-emoționale, care pot fi depistate precoce prin utilizarea chestionarelor psihometrice BDI și HADS. Așadar, integrarea acestor metode este indispensabilă în abordarea multidisciplinară a pacienților cu BCR în Republica Moldova. **Cuvinte-cheie:** Boală cronică renală, tulburare psiho-emoțională, chestionar psihometric.

ASSESSING THE NEED TO APPLY PSYCHOMETRIC QUESTIONNAIRES IN CHRONIC KIDNEY DISEASE

Biatricia Guțu¹, Anna Negara¹, Alina Ianulova¹,
Rodica Pascal², Liliana Groppa¹

Scientific adviser: Liliana Groppa¹

¹Rheumatology and Nephrology Discipline, Nicolae Testemițanu University

²Timofei Moșneaga Republican Clinical Hospital

Background. Chronic kidney disease (CKD) is a complex medical problem characterized by progressive deterioration of kidney function. Patients with end-stage and pre-dialysis CKD face psycho-emotional comorbidities, which may affect quality of life, treatment compliance and disease progression. **Objective of the study.** To assess the need for the application of psychometric questionnaires in the management of end-stage and pre-dialysis CKD patients. **Material and methods.** Beck Depression Inventory (BDI) and Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) questionnaires were used in the Nephrology Department of Timofei Moșneaga Hospital during the period 01.01.2023 - 01.09.2023, being analyzed the effectiveness in identifying and managing psycho-emotional comorbidities. **Results.** 1144 patients were examined according to BDI and HADS questionnaires, In the period 01.01.2023 - 01.09.2023, of which 250 patients (21.8%) were with end-stage and dialysis CKD. Of the 88 patients with dialytic CKD, 12 patients (13.6%) had symptoms of depression, while 35 patients (39.8%) were affected by anxiety. Of the 172 patients with end-stage CKD, 65 patients (37.8%) showed symptoms of depression, while 38 patients (22.1%) showed anxiety. Patients with high BDI scores received cognitive behavioral therapy (CBT), while those with significant HADS anxiety scores were referred to anxiety management therapy. **Conclusions.** The results of this study demonstrated that patients with CKD in advanced stages are prone to develop psycho-emotional disorders, which can be detected early using the BDI and HADS psychometric questionnaires. Therefore, the integration of these methods is indispensable in the multidisciplinary approach to CKD patients in the Republic of Moldova. **Keywords:** Chronic kidney disease, psycho-emotional disorder, psychometric questionnaire